

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 302. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358104224/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Tilintetgørelse styrter sig over de nøgne Klipper og raser dybere, stædse dybere ned og ikke finder nogen Stilstand, ikke nogen Ro.

Violino primo solo.

Hvorledes? Det skulde ikke være tilladeligt og muligt at tænke i Toner? og at musicere i Ord og Tanker? o hvor slet stod det da til med os arme Kunstnere! hvilket fattigt Sprog! hvilken endnu fattigere Musik! Tanker i ikke mange Tanker saa fint og aendigt, at disse i Fortvivlelse redder sig over i Musiken for endelig at finde Ro? Hvor ofte efterlader en hengrublet Dag ikke andet end en Summen og Brummen, der først senere bliver ophøjet til Melodi?

For.te.

Alt er færdigt, Dekorationen opstillet, Suffløren tilstede; der kommer heller ikke flere Tilhørere. Forventningen er vakt, Nysgerrigheden spændt; kun faa tænker nu paa Stykkets Ende og paa, at de da vil sige: Hvad var saa det Hele! Pas paa! thi det maa I, for ikke at stille Alt paa Hovedet, men passer heller ikke altfor meget paa, for ikke at se og høre mere, end man har villet vise Jer. -- Pas paa! men pas paa den rette Maade paa, hør efter og giv Agt! giv Agt og hør! hør! hør!! hør!!*)

Man ser, at Kierkegaard med sin bekendte Afhandling om *Don Juan*, i hvis Slutningskor man tror at kunne genkende Kommandantens Trin — «Hør, hør, hør Mozarts *Don Juan*!» — kun videre forfølger den af Tieck anlagte Retning, og det er indlysende, i hvor nær en Sammenhæng alle Hoffmanns Omskrivninger af Musik til Stemningsudbrud og Aandesyn i *Kreisleriana* staar med den første Opfattelse af det romantiske Ideal hos Tieck.

For Hoffmann, der medbragte en saa dyb og ejendommelig musikalsk Begavelse, at han næsten ikke kan opfattes som Digter alene, men maa tages som Digter-Musiker, var det imidlertid ganske anderledes Alvor med denne Musiceren i Ord end for Tieck.

Han levede og aandede i Musik; han var ikke mindre frugtbar som Komponist end som Forfatter, og en meget stor Del af hans Forfatterskab har desuden en fantasifuld Opfattelse af Musiken og de største Komponister til Genstand. I sygelig Tilstand, i Feberfantasier plejede han at forveksle sine Sygevogtere

*) Tieck V, 285.